

NYT

Nr. 24 - juli 1992

fra DANMARKS FLYVEMUSEUM og FLYVEMUSEETS VENNER

Generalforsamlingen

Foreningen Flyvemuseets Venners generalforsamling den 26. marts i Bella Center fik traditionen tro et yderst roligt forløb.

Foreningens formål er jo at yde økonomisk og anden støtte til Danmarks Flyvemuseum, og det har der været god brug for i 1991, hvor næsten alle foreningens indtægter blev kanaliseret videre til museet. Til bestyrelsen nyvalgte ekspeditionssekretær Hans Kofoed. Øvrige valg var genvalg.

Skattefri gaver

Størrelsen af det beløb, man kan trække fra i sin skattepligtige indkomst for gaver til (godkendte) almennyttige og humanitære organisationer, er blevet »pristalsreguleret«, hvad det unægtelig også trængte til, da det har været det samme en lang årrække.

Fra i år gælder, at de første 500 kr. ikke kan trækkes fra, men det kan alle efterfølgende bidrag, indtil man i alt har givet 3.500 kr., altså en tredobling i forhold til de gamle regler.

Størrelsen af det beløb, man mindst skal give til den enkelte organisation, er også blevet forhøjet og er nu 500 kr.

Flyvemuseets Venner er godkendt til at modtage »skattefrie gaver«, og hvorfor vente til årets sidste uge? Kassereren bor Lindevang 16, 2660 Brøndby, og foreningens gironummer er 108 50 93.

Er kontingentet betalt

Danmarks Flyvemuseum er ikke »på finansloven« eller oppebærer anden støtte fra offentlig side. Den hjælp, museet kan få fra sine venner, er derfor af vital betydning for museets fortsatte eksistens, og vi beder derfor de medlemmer, der endnu ikke har betalt kontingentet for 1992 om at gøre dette snarest muligt, og gerne mere end det på girokortet angivne beløb. Beløbet er 150 kr., for pensionister 100 kr.

Derved støtter du ikke blot et godt formål, men du får også gratis adgang til museet - du skal blot vise girokortet (forsynet med Postvæsenets kvittering) i billetkontoret.

Center Mobilium

Navnet Museumscenter Billund er svært at udtale, ikke mindst for udlændinge, og dem kommer der mange af til de tre museer i Billund, især fra Sverige, Norge, Storbritannien og - ikke overraskende - Tyskland.

Med virkning fra 1. april har man derfor ændret navnet på museumscentret til Center Mobilium, der forstås og kan udtales på de fleste sprog.

Ordet mobilium dækker præcist, hvad centret står for, siger direktør Jørgen Kring: Tre museer med fart, dramatik og udvikling.

Det ligger også i navnet, at centret skal være et levende museum, som vi aldrig må betragte som helt komplet. Samlingerne skal hele tiden udbygges med nye effekter, fortsætter direktør Jørgen Kring.

Grupperejse til engelske flyvemuseer 17. - 23. oktober

I samarbejde med Dansk Flyvehistorisk Forening og med Team Sterling som teknisk arrangør planlægger vi en fællesrejse til en halv snes af de bedste flyvemuseer i det sydlige England:

Shuttleworth Collection
Imperial War Museum Duxford
British Rotorcraft Museum
Fleet Air Arm Museum
Museum of Army Flying
Southampton Hall of Aviation
Museum of Airborne Forces
Brooklands Museum

Endvidere håber vi at kunne aflægge besøg bag kulisserne på Royal Air Force Museums depot og værksteder, ligesom det forhåbentlig også lykkes at få lov til at se Science Museums depot med mange spændende fly. Vi forbeholder os i øvrigt ret til ændringer i programmet.

Museerne i selve London er ikke med, da de nemt kan besøges i forbindelse med en almindelig turistrejse til den engelske hovedstad.

Rejsen er lagt sådan, at besøget på Duxford falder sammen med en stor flyveopvisning, Autumn Air Day.

Vi rejser til og fra England med Maersk Air rute-fly, bor på *virkelig* gode hoteller (Postman i Cambridge, Hilton i Bath og Southampton) og har vor egen bus til at bringe os rundt til alle herlighederne.

Afrejse lørdag den 17. oktober fra Kastrup kl. 0900, fra Billund kl. 0910, hjemkomst fredag den 23. oktober kl. 2135 (Kastrup), henholdsvis kl. 2115 (Billund).

Prisen er 5.950 kr. i delt dobbeltværelse og med halvpension (morgenmad og middag), incl. luft-havnsskatter og bustransport.

Ekstraudgifter: frokost, drikkevarer, entreer til museer m.v. Tillæg for enkeltværelse 1.200 kr.

Rejsens gemmenførelse kræver mindst 25 deltagere.

Rejseleder er Hans Kofoed, der gerne giver supplerende oplysninger (tlf. nr. 35 37 32 56, evt. 42 20 27 80).

Tilmelding til rejselederen senest den 10. august. Ved tilmeldingen betales et depositum på 1.000 kr. (check eller giro 2 10 86 74). Restbeløbet må betales senest den 15. september, så tegn i egen interesse en afbestillingsforsikring.

Til Hans Kofoed, Skt. Markus Allé 13.4, 1922 Frederiksberg C

Undertegnede tilmelder sig Flyvemuseumsrejsen 1992:

Navn:

Tlf.:

Adresse:

Postnr.:

By:

Ønsker at dele værelse med:

Depositum er vedlagt i check/indsat på giro nr. 2 10 86 74

Dato: / 1992

(Underskrift)

Den luftbårne grundsten

Her følger beretningen om, hvorledes Danmarks Flyvemuseum fik sin grundsten, der forhåbentlig engang får lov til at fungere som en sådan.

Da det i 1981 blev besluttet, at Danmarks Flyvemuseum skulle placeres vis à vis Bella Center på Amager, var det i for sig naturligt nok, at stedet skulle manifesteres ved nedlægelse af en grundsten. Alle havde nok hellere set, at dette var sket på oprindelsesstedet for dansk civil- og militærflyvning, Kløvermarken, men her havde museumsfolkene tabt i kamp med de vekslende overborgmestre.

Man havde nu en plan. På den lille ø Lindholm, henhørende under godset Knuthenborg, havde den danske flyvepioner, J. C. Ellehammer, i fred for offentligheden foretaget sine første flyveforsøg i 1906. Det diskuteres stadig, om han var den første, der »fløj« i Europa, men det er en anden historie. På den lille ø's strand havde man nu fået udpeget en sten - stor og tung var den - der egnede sig til ophøjelse.

Som sædvanlig måtte museet trække på Flyvevåbnet, der altid var rede til at komme til undsætning. Den 14. august blev en S-61 redningshelikopter sat på opgaven. Da den en solrig morgen lettede fra Flyvestation Værløse, havde den, foruden besætningen, syv raske ingeniørsoldater plus denne artikels forfatter i kabinen. Alle var i højt humør, og vi glædede os til denne usædvanlige oplevelse.

Vel nede på øen blev vi modtaget af det venlige og interesserede unge grevepar, Adam og Karen Knuth. Også øens særprægede »fyrpasser« indfandt sig. Foruden hans hus fandtes der på stedet kun en dejlig, stor bjælkehytte, der tjente som grevelig sommerresidens.

Nu blev stenen, der lå i strandkanten, beset og vurderet, og der blev taget en mængde fotografier. Transporten af stenen fra stranden og op til helikopteren skulle ske på en medbragt slags slæde af træ. Og her kom de arme soldater til at betale for flyveturen, men stønnende og svedende fik de dog løst første del af opgaven.

Nu var det så op til helikopterens besætning, om »liften« kunne hæve stenen det sidste lille stykke op i kabinen. Det gik, men kun med nød og næppe og med støtte af håndkraft.

Så var det tid at slappe af med greveparret på græsset foran bjælkehytten med øl og sodavand. Stemningen var munter og uformel. Til min forbauselse kunne grev Adam Knuth fortælle mig, at det ikke var første gang, at der var en helikopter på øen. Da hans fader, lensgreve F.M. Knuth døde på øen i 1970, blev hans afsjælede legeme overført til fastlandet ad luftvejen.

S-61'eren skulle nu udlade sin tunge last på parkeringspladsen ved Knuthenborg, hvor en gammel stenhuggemester ventede den. Den skulle så forsynes med en indskrift i løbet af tre ugers tid.

Ikke så snart var helikopteren landet, førend vi fik bekræftet, at slottet drev en stor dyrepark! Vi så os pludselig omringet af en flok løsgående kameler. Disse pragtfulde, egenrådige dyr tog det »nye store dyr« i øjesyn, ja de gav sig endog til at slikke på det blanke metal med stor velvære. Da kamelen altid har været mit yndlingsdyr, var det mig en glæde, at en dejlig, hvid kamel kælent lagde sit hoved på min skulder og smaskede mig i øret!

Da vi skulle til at lette for hjemgående, udtrykte vi vor bekymring for den reaktion, som dyrene ville udvise, når de to rotorer blev sat i gang.

»Det ordner sig«, sagde greven, »vi kommer med fodervognen.« Det virkede!

Alle kamelemer fulgte nu den zebrastræbet bil i løb ud af alléen. Billedbladet bragte et fint billede af situationen, og nu troede mange, at Flyvevåbnet havde haft en S-61 i Asien.

Grundstensnedlæggelsen fandt sted den 12. september 1981, og den var stort anlagt. Hovedattraktionen ankom behørigt pr. helikopter. Alt, hvad der kunne krybe og gå inden for dansk flyvning, var mødt op tillige med et stort antal andre, der var involveret i sagen.

Man samledes så andægtigt om den berejste sten, og strømmen af taler tog fart. Min opmærksomhed blev afledt, da min sidemand skubbede let til mig og mumlede: »Kig på stenen, staver man museum med »æ«?

Joh, det var rigtig nok. Stenhuggeren i Sakskøbing var åbenbart af den gamle skole, der satte »æ« for »e«. Nå, det var heldigvis noget, der lod sig rette og som blev rettet.

Noget flyvemuseum kom der som bekendt aldrig på dette sted. Der var, på det tidspunkt, langt fra det økonomiske grundlag for et så ambitiøst projekt. Iøvrigt ville kombinationen Bella Center/Danmarks Flyvemuseum hverken have klædt hinanden eller have været til fælles gavn.

I lighed med H. C. Andersen's »Toppen og Bolden« stod den stakkels grundsten så i nogle år ene og forladt og »sivede«, medens græsset groede op omkring den.

Via Flyvestation Værløse kom den til Danmarks Flyvemuseum i Billund, hvor den nu foreløbig befinder sig i museets hangar. I et forestående nyt anlæg i området er der dog også tænkt på den omflakkende grundsten, som så endelig finder en blivende og værdig plads ud i al fremtid.

Ja, alt på sin rette plads!

Lenhart Ege

Nye vedtægter

»Behandling af indkomne forslag« er standardpunkt på de fleste generalforsamlinger, men det er som regel noget, der klares hurtigt, for det er sjældent at der er sådanne forslag.

Men det var der på Danmarks Flyvemuseums repræsentantskabsmøde den 27. maj. Et vedtægtsudvalg, nedsat af bestyrelsen, havde nemlig udarbejdet forslag til modernisering af museets vedtægter, dvs. det var nu faktisk et forslag til helt nye vedtægter, der var på bordet.

Dirigenten, direktør Kai Frederiksen, havde derfor nok at se til, for spørgelysten var stor og de nye vedtægter fylder en halv snes A4 sider. Det endte dog med, at forslaget blev enstemmigt vedtaget med enkelte mindre ændringer.

De nye vedtægter, der er bygget over samme læst som Danmarks Tekniske Museums, indebærer ikke nogle radikale forandringer, men præciserer en række forhold, som der hidtil var uklarhed om - eller som slet ikke var med. Endvidere tager de hensyn til den situation, der er opstået, fordi den daglige drift af museet nu er overdraget til et særligt driftsselskab.

Civilingeniør Søren Jakobsen genvælges som formand, ekspeditionssekretær Hans Koføed og direktør Hans Ingolf Nielsen til bestyrelsen.

Til bestyrelsessuppleanter, noget der er en følge af de nye vedtægter, vælges luftkaptajn Hans O. Holten og flyvemekaniker Kristian O. Jørgensen.

Repræsentantskabsmødet vedtog endvidere, at Flyvevåbnet kan besætte den plads i bestyrelsen, der står ledig, fordi chefredaktør Erik Randel har nedlagt sit mandat.

NYT udgives af foreningen
FLYVEMUSEETS VENNER

Formand: Direktør Christian R. Hunderup
Adresse: Ellehammer Allé
7190 Billund
Telefon: 75 35 32 22

Foreningens kasserer:
Giro 1 08 50 93
Lindevang 16, 2660 Brøndby Strand
Telefon: 42 73 11 81

Redaktion: Hans Koføed
Telefon: 35 37 32 56